

ỨNG DỤNG PHƯƠNG PHÁP VOLUME SPREAD ANALYSIS - VSA TRONG PHÂN TÍCH BIẾN ĐỘNG GIÁ CỔ PHIẾU TRÊN SÀN HOSE

TS. TRẦN THỊ THUỶ LINH*

Những bất ổn dần bộc lộ của nền kinh tế thế giới đã tác động mạnh mẽ đến thị trường chứng khoán (TTCK) VN. Sự biến động của các chính sách kinh tế vĩ mô, sự điều tiết chính sách tiền tệ thắt chặt, nợ xấu của ngân hàng, tín dụng trong chứng khoán và sự thoái trào của bất động sản vẫn là những vấn đề mà giới đầu tư suy nghĩ đến với tâm trạng lo lắng nhiều hơn là kỳ vọng. Điều này đã tác động lớn đến hành vi giao dịch trên TTCK VN trong quý II/2011, đã dẫn đến sự sụt giảm mạnh chỉ số VN-Index. Vào ngày 25/05/2011, VN-Index sụt giảm đến mức thấp nhất trong hai quý đầu năm 2011 chỉ còn 386,36 điểm đã ảnh hưởng lớn đến tâm lý của nhà đầu tư (NDT), góp phần gia tăng tác động của tâm lý đám đông đối với giao dịch trên thị trường.

1. Tìm hiểu về Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng (Volume Spread Analysis) - VSA

Hầu hết các NDT nhận thức được hai phương pháp phổ biến rộng rãi được sử dụng để phân tích thị trường là: phân tích cơ bản và phân tích kỹ thuật. Nhiều phương pháp khác nhau có thể được sử dụng trong phương pháp tiếp cận, nhưng nói chung phân tích cơ bản có liên quan với câu hỏi tại sao một điều gì đó trên TTCK sẽ xảy ra và cố gắng phân tích kỹ thuật để trả lời câu hỏi của khi một điều gì đó sẽ xảy ra.

Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng-VSA là một nghiên cứu tập trung chủ yếu vào khối lượng và biến động giá của cổ phiếu, đặt trong các xu hướng biến động khác nhau của giá, kết hợp giữa phân tích nền và phân tích khối lượng có thể giúp NDT nhận định tốt hơn biến động của giá và phần nào hiểu được hành động của các NDT khác cùng tham gia thị trường. Từ đó giúp NDT có được những phán đoán chính xác hơn về biến động của xu hướng giá, đặc biệt là trong những trường hợp mà giá cổ phiếu đã có dấu hiệu bị thao túng.

VSA phân tích khối lượng và biến động giá để xem xét ảnh hưởng của chúng với nhau trong sự khác biệt tiền thông minh (Tiền thông minh là hành vi của các chuyên gia, các nhà hoạch định thị trường, trong nội bộ công ty, người môi giới. Họ có thể xem trước, mức cung và cầu có thể đạt được và có thể xác định khả năng của thị trường đang diễn ra. Trong tình huống này, họ được xem là hợp pháp được phép giao dịch tài khoản của mình để đạt lợi nhuận). Nghiên cứu này, VSA tập trung vào việc phân tích có bao nhiêu tiền thông minh là trong một phần nhất định của khối lượng có thể ảnh hưởng đến kết quả của sự chỉ đạo của thị trường, để dự đoán được xu thế của thị trường.

VSA cho thấy quan điểm thị trường bị kéo đẩy bởi các “Big Boys” hay còn gọi là “Đội lái” ngày càng có nhiều tính thuyết phục. “Big Boys” gom-đẩy-xả hàng như thế nào? Dấu vết của họ thể hiện ở đâu? Có thể tương kế, tựu kế với họ như thế nào? Như vậy:

Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng-VSA là nghiên cứu của các lực lượng thị trường của cung - cầu và thao tác của các lực lượng thông qua tâm lý của hành vi của đám đông. Khi bạn có được một sự hiểu biết về cung - cầu và hành vi của

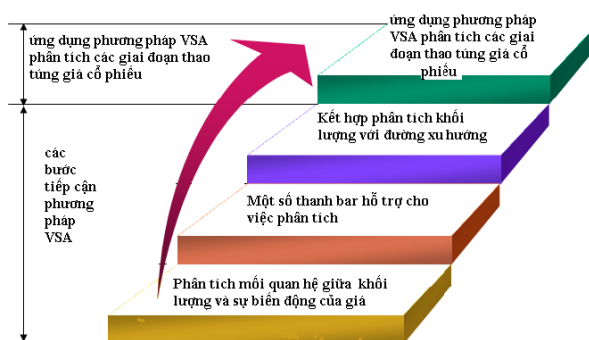
*: Trường Đại học Kinh tế TP.HCM

đám đông các giao dịch như thế nào? Bạn sẽ thấy giá đó không phải là ngẫu nhiên. Trong phân tích cuối cùng, VSA sử dụng ba thành phần trên biểu đồ để xác định sự cân bằng cung và cầu cũng như xu hướng có thể xảy ra của thị trường. Các thành phần này là số tiền của khối lượng ảnh hưởng đến giá cả, các biến động giá hoặc phạm vi của giá và giao dịch với giá đóng cửa. VSA yêu cầu cơ sở hạ tầng của thị trường phải chuẩn xác.

VSA là cải tiến nghiên cứu ban đầu của Richard D. Wyckoff, năm 1931 ông khai giảng khóa học đầu tiên của mình về VSA. Trong thực tế, phương pháp Wyckoff được cung cấp như một phần của chương trình giảng dạy bậc sau đại học tại Đại học Golden Gate tại San Francisco. Tom Williams, một nhà kinh doanh (chuyên nghiệp điều hành tại các TTCK) trong những năm 1960-1970, tiếp tục nghiên cứu công tác bắt đầu bởi Wyckoff. Tom Williams phát triển hơn nữa tầm quan trọng của sự lay lan giá và mối quan hệ của nó với khối lượng- Volume Spread Analysis. VSA được coi là cách tiếp cận mới nhất của Phân tích kỹ thuật trên toàn thế giới.

2. Cách tiếp cận phương pháp Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng-VSA

Từ việc nghiên cứu biến động khối lượng và biến động giá để giúp NĐT có được những phán đoán chính xác hơn về biến động của xu hướng giá, đặc biệt là trong những trường hợp mà giá cổ phiếu đã có dấu hiệu bị thao túng. Để có thể hiểu được phương pháp phân tích VSA, sẽ bắt đầu với các bước sau:

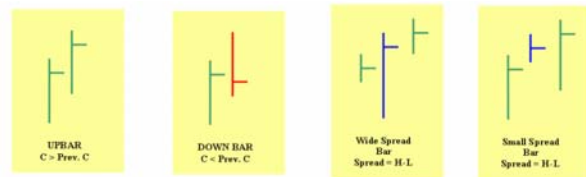

Hình 1. Các bước tiếp cận phương pháp VSA

Bước 1: Phân tích mối quan hệ giữa khối lượng và sự biến động giá. Điều này sẽ giúp NĐT có thêm những hiểu biết về khối lượng giao dịch, và cho chúng ta biết được những gì ngoài việc thể hiện lực cung và cầu trên thị trường, cho biết làm cách nào để giải thích sự biến động của thị trường qua việc kết hợp phân tích khối lượng và sự biến động của giá.

Bước 2: Phân tích một số thanh bar thường xuất hiện trong phân tích VSA. Điều này sẽ giúp chúng ta hiểu được những thanh bar quan trọng thường xuất hiện trong phương pháp VSA, ý nghĩa của các thanh bar này là gì.

- Up bar: giá đóng cửa gần với giá cao - High sẽ được giới hạn tăng (Upper 30% of the Bar)

- Down bar: giá đóng cửa gần với giá thấp - Low được giới hạn giảm (Lower 30% of the Bar)

Bước 3: Kết hợp việc phân tích khối lượng với phân tích đường xu hướng. Điều này sẽ giúp chúng ta hiểu được đường xu hướng là gì? Sự hình thành và phá vỡ được xu hướng hiện tại như thế nào? Kết hợp với phân tích khối lượng để dự báo một sự xuyên phá đường xu hướng trong tương lai?

Sau khi đã nghiên cứu phương pháp VSA, NĐT có thể phân tích các giai đoạn thao túng giá cổ phiếu bằng phương pháp VSA. Ở phần này, NĐT sẽ phân tích khối lượng và xu hướng, kết hợp với các thanh bar đặc biệt vào việc phân tích từng giai đoạn của việc thực hiện thao túng giá một cổ phiếu.

2.1 Phân tích mối quan hệ giữa khối lượng và sự biến động giá

Khối lượng là một chỉ số quan trọng đối với các NĐT chuyên nghiệp. Thật khó mà sử dụng các đồ thị phân tích mà không có khối lượng giao dịch. Khối lượng là nhân tố chính khi các nguyên tắc cơ bản của cung và cầu được thể hiện. Điều này đòi hỏi bạn phải liên hệ khối lượng với các hành động giá.

- Sự dao động giá là sự khác biệt giữa các điểm giao dịch cao nhất và thấp nhất đạt được trong khoảng thời gian bạn quan sát, có thể là hàng tuần, hàng ngày, hàng giờ, hoặc bất cứ khoảng thời gian nào bạn chọn Up bar hay Down bar.

- Khối lượng cho thấy các hoạt động giao dịch trong một thời gian cụ thể. Nếu khối lượng được quan sát độc lập, xét về mặt tương đối, có thể so sánh khối lượng ngày hôm nay là cao, thấp hoặc trung bình so với khối lượng trong ba mươi ngày trước đó. Để xem xét thị trường có thể tăng giá hoặc giảm giá, ta cần phải nhìn vào sự dao động của giá và hành động giá trong mối quan hệ với khối lượng.

Hầu hết các công cụ phân tích kỹ thuật có xu hướng quan sát và nhìn vào một khu vực của biểu đồ chứ không phải là một thương vụ kinh doanh. Vì các công cụ phân tích kỹ thuật dùng các kỹ thuật để xử lý những dữ liệu. Cách xử lý này tạo ra hiệu ứng làm cho người quan sát ít thấy được sự thay đổi của dòng chảy dữ liệu và làm giấu đi mối quan hệ thực sự giữa khối lượng và hành động giá. Tuy nhiên, để đọc được thị trường chúng ta phải có một cái nhìn tổng thể, không thể tập trung vào phân tích một thanh bar riêng lẻ. Ví dụ, một khi thị trường đã hoàn thành giao dịch, các Market Makers-Big Boys (MMs-BBs) sẽ muốn đánh lừa để bạn nghĩ rằng thị trường đang đi lên. Vì vậy, gần cuối giai đoạn giao dịch, bạn có thể (nhưng không phải luôn luôn) nhìn thấy một thanh Up-thrust bar hoặc Up bar với khối lượng thấp. Cả hai dấu hiệu này có ý nghĩa riêng của chúng. Tuy nhiên, các dấu hiệu này lại là dấu hiệu của sự suy yếu, và đây là lúc hoàn hảo để bạn có thể thực hiện một vị thế bán.

2.2 Đánh giá sức mạnh của giá theo Bar chart và volume

Chúng ta sẽ đưa ra một số tình huống mà các MMs-BBs thường sử dụng trên thị trường để thao túng giá cổ phiếu gây thiệt hại cho NĐT khác. Phần lớn các tình huống này đều được phản ánh một cách rõ ràng qua các thanh bar. Chính vì vậy mà chúng ta sẽ đi vào phân tích khối lượng, sự biến động giá và cả những dấu hiệu của các thanh bar:

- Up-thrust bar
- Reverse Up-thrust bar (Up-thrust bar đảo ngược)
- Shake-out
- Falling pressure (Áp lực giảm xuống)
- Ngoài ra, chúng tôi còn giới thiệu một số thanh bar khác như: No demand bar (không có cầu), Stopping volume bar (khối lượng dừng), No supply bar (không có cung).

2.2.1 Up-thrust bar

Các thanh Up-thrust bar là một thanh phạm vi rộng, với một khối lượng lớn và đóng cửa, có thể được nhận ra khi có sự dao động lớn trong cả ngày giao dịch hoặc trong bất cứ thời gian nào, kèm theo khối lượng cao sau đó đóng cửa ở mức giá thấp.

Những tình huống thị trường có thể xuất hiện Up-thrust bar:

- Sau khi có sự tăng trưởng ở một thị trường trong trạng thái dư mua và ẩn chứa một sự giảm giá đằng sau nó.

- Up-thrust bar thường xuất hiện sau một giai đoạn bán ra (của MMs-BBs) ngay trước một xu hướng giảm. Sau đó.

2.2.2 Reverse Up-thrust bar (Up-thrust bar đảo ngược)

Hành động này rất giống với cao trào bán nhưng ít dữ dội hơn, Up-thrust đảo ngược có thể được xem là một “cao trào bán nhỏ”. Thị trường vẫn sẽ có một phiên giao dịch giá tiếp tục giảm sâu xuống, thường điều chỉnh xuống vào gần đáy hoặc một đáy mới, rồi đóng phiên tại hoặc gần một mức cao. Lưu ý rằng dấu hiệu đặc trưng này đáng tin cậy hơn khi phiên giao dịch phá ngưỡng hỗ trợ hôm trước và hôm sau lại đi lên trên - thêm kỳ vọng giảm giá nếu tin tức của phiên giao dịch là xấu. Bất kỳ một ngày giảm giá nào với khối lượng nhỏ (không có bán) sau khi Up-thrust đảo ngược xảy ra, đặc biệt nếu nó đóng cửa giá cao của ngày giao dịch, là dấu hiệu của thị trường tăng giá vào hôm sau.

Những người mua chuyên nghiệp (hấp thụ hoàn toàn lượng cung) sẽ thường dùng xu hướng giảm lại. Thị trường thanh khoản càng cao, càng nhiều người mua và kết quả là sẽ dẫn tới dừng lại xu hướng giảm.

2.2.3 Shake-out

Shake-out là một tình huống trong đó nhiều NĐT thoát khỏi vị trí của họ là thường xuyên thua lỗ, có thể được định nghĩa là một sự mở rộng biên độ xuống đột ngột, thường trên tin xấu. Nó dùng kỹ xảo thiết kế để tạo bán tổng bán tháo, như vậy giúp chuyển giao cổ phiếu trở lại các tay chuyên gia giao dịch. Điều này thường được thấy sau một xu hướng tăng trưởng và đã tiếp diễn trong một thời gian. Bạn sẽ mong giá cao hơn sau sự kiện này. Một cao trào bán thực sự có vẻ giống Shake-out này đã làm; sự khác biệt lớn là trên cao trào bán bạn sẽ có một thị trường giảm giá trong thời gian dài đằng sau bạn.

2.2.4 Falling Pressure (Áp lực giảm xuống)

Áp lực giảm cho thấy có ít người bán phát hiện thị trường giảm xuống, thể hiện bằng việc sự giảm xuống của khối lượng, đóng cửa mức thấp. Đây không phải là dấu hiệu của việc tự mua, nhưng cho thấy thiếu áp lực bán khi thị trường rút xuống, và dấu hiệu của thị trường khó có thể suy thoái thêm nhiều nữa. Nếu dòng tiền chuyên nghiệp vẫn còn giảm xuống, sẽ có gia tăng bán xuống, không phải xu hướng giảm. Dấu hiệu này có thể trở thành tín hiệu mua nếu nó đóng trên cao và mức giá thấp đã xâm nhập vào vùng hỗ trợ trước đây.

2.2.5 Một số thanh bar cơ bản khác

Không có cầu (No demand bar): Là một bar tăng giá nhưng đóng cửa ở nửa dưới đồng thời khối lượng khớp lệnh thấp. MMs – BBs dùng để kiểm tra cầu của thị trường. Đây là dấu hiệu xấu của thị trường.

Khối lượng dừng (Stopping volume bar): là một bar giảm giá trong một xu hướng giảm. Giá đóng cửa gần với giá cao nhất kèm theo khối lượng khớp lệnh lớn. Thể hiện các MMs - BBs đang hấp thụ lượng cung cổ phiếu giá rẻ, là dấu hiệu cho thấy đáy đang rất gần.

Không có cung (No supply bar): là một bar với biên độ giá hẹp đóng cửa ở nửa dưới kèm theo khối lượng khớp lệnh thấp. Thể hiện nguồn cung cổ phiếu đang cạn kiệt, là bước đi quan trọng trước khi MMs – BBs chuyển từ giai đoạn gom cổ phiếu sang giai đoạn đẩy giá.

2.3 Phân tích khối lượng kết hợp với đường xu hướng trong phân tích TTCK

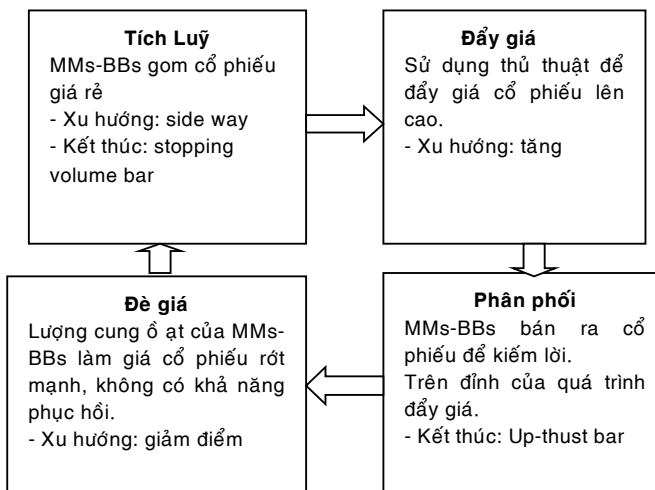
Trong phần này, chúng ta sẽ đi vào phân tích các hành động sẽ diễn ra tại những điểm nhạy cảm nhất của một kênh xu hướng và kết hợp phân tích các thanh bar để tìm ra được dấu hiệu thực sự của thị trường. Để trình bày nội dung vừa nêu trên, lần lượt đi vào các bước sau:

Bước 1: Giới thiệu về đường xu hướng. Ở phần này, chúng tôi sẽ giới thiệu cho các bạn biết thế nào là một đường xu hướng, mục đích của việc xác định đường xu hướng và cuối cùng là giúp các bạn xây dựng được kênh xu hướng.

Bước 2: Đây là một phần quan trọng, nó giúp bạn biết được bạn sẽ phải làm gì với sự di chuyển của giá. Trong phần này chúng tôi sẽ chỉ cho bạn thấy những bứt phá mà các chuyên gia chứng khoán cố gắng thực hiện là ở giai đoạn nào.

Cuối cùng, chúng ta sẽ cùng phân tích khối lượng trong dãy giao dịch của kênh xu hướng và cùng xét một ví dụ khá rõ ràng về sự bứt phá của các NĐT chuyên nghiệp.

Một trong những thành công của VSA là phân tích khối lượng và xu hướng biến động giá của một quá trình thao túng giá cổ phiếu trải qua 4 giai đoạn: tích lũy, đẩy giá, phân phối và đè giá. Các giai đoạn trong một vụ thao túng giá cổ phiếu như Hình 2.

Hình 2. Các giai đoạn trong một quá trình thao túng giá cổ phiếu

3. Ứng dụng phương pháp Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng-VSA đối với cổ phiếu Hanson (PLC) và cổ phiếu khoáng sản Hà Nam (KSH)

3.1 Ứng dụng phương pháp VSA đối với cổ phiếu PLC

Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng: Các Up-thrust

Hình 3. Các Up-thrust ở cổ phiếu PLC

Theo VSA, một trong những ngọn nến quan trọng nhất trong giao dịch đó là lực đẩy lên. Những ngọn nến xuất hiện trong tất cả các bảng xếp hạng trực tuyến cho bất cứ công cụ bạn đang kinh doanh, và trong tất cả các khung thời gian. Bây giờ các ngọn nến trên riêng của giao dịch chỉ cho bạn thu nhập nhất định từ thông tin. Để bạn có thể dự báo hướng thị trường và để thực sự đọc các chỉ số thị trường sử dụng phân tích khối lượng lây lan, là phải dựa trên phân tích các hành động giá và khối lượng. Tuy nhiên, bạn hãy xem xét một số bảng xếp hạng thực sự của thị trường để có thể sử dụng kiến thức này để dự báo giá cả trong tương lai.

Đây là biểu đồ chứng khoán cho cổ phiếu PLC, và được thực hiện trong khoảng thời gian tháng 5, với mỗi ngọn nến đại diện cho phong trào giá của một ngày. Các lực đẩy lên chúng ta sẽ xem xét là có trên ngày 15/3, nó là một lực đẩy lên bất thường như bạc là rất dài, tuy nhiên nó không thể hiện theo nguyên tắc khá tốt. Như bạn thấy giá đã tăng lên đều đặn thì bất ngờ một lực đẩy lên rất lớn xảy ra (thanh bar rất dài). Nhìn vào

khối lượng bên dưới nó là 5 hoặc 6 lần so với khối lượng bình thường chia sẻ. Một cái gì đó kỳ lạ đang xảy ra. Tiền thông minh đang bán rất nhiều, cố gắng giữ giá lên trong khi họ cố gắng để biến cổ phiếu trên không nghi ngờ. Họ đang liên tục áp đảo bằng cách bán đi vào thị trường. Những con gấu đã thắng trận chiến này và có thể có một sự thay đổi và lưu ý rằng điều này không có hiệu lực ngay lập tức. Bạn hãy giám sát nền cho vài ngày tới để xem có điểm yếu xuất hiện, với Up-thrust thêm 5 ngày sau đó, lần này về khối lượng thấp hơn. Giá bắt đầu để di chuyển xuống dưới, cuối cùng giảm mạnh vào giữa tháng.

Theo phân tích của VSA, dấu hiệu đầu tiên của sự suy yếu sau đó chờ một tín hiệu xác nhận thêm chi tiết, mà đến 5 ngày sau, xác nhận rằng có sự yếu kém trên thị trường. Dựa trên hai ngọn nến, chúng ta kỳ vọng của giá giảm trong vài ngày tới. Đây là những gì phân tích khối lượng lây lan tạo ra cho bạn một cái nhìn sâu sắc vào những gì thực sự xảy ra trên thị trường, và quan trọng hơn những gì có thể xảy ra trong tương lai.

Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng: Các Down-thrust

Hình 4. Các Down-thrust ở cổ phiếu KSH

Bạn đã xem xét các Up-thrust, hãy nghiên cứu thêm Down-thrust. Đến cuối tháng 3, chúng ta có hai Down-thrust. Lưu ý khối lượng lớn đầu tiên (màu xanh) là rất lớn, cho rằng tiền thông minh đã chắc chắn vào thị trường và được mua. Những con bò đã vượt qua những con gấu và dừng lại giảm giá. Tiếp theo là một đợt thứ hai, vẫn còn trên khối lượng cao. Chúng tôi chờ đợi để xác

nhận, và trong vòng một ngày vài giá bắt đầu tăng. Lưu ý là vào giữa tháng có một Up-thrust nhưng về khối lượng tương đối thấp. Bục và Down-thrust có thể xảy ra về khối lượng thấp - đó là một di chuyển cái bẫy do tiền thông minh và do đó có thể là một tín hiệu sai. Bạn chỉ cần phải cố gắng và giải thích những gì đang xảy ra. Tuy nhiên, khối lượng cao nói chung là một tín hiệu đúng sự thật.

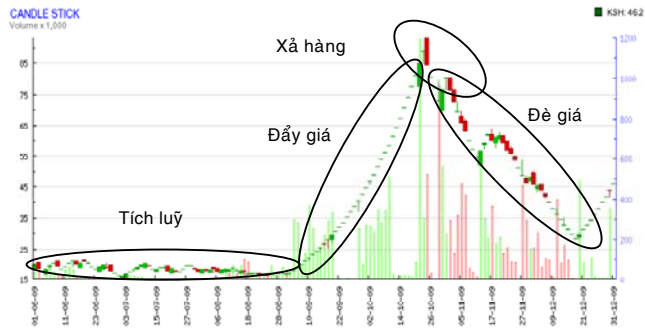
3.2 Ứng dụng phương pháp Phân tích quan hệ biến động giá và khối lượng-VSA đối với cổ phiếu KSH

Phân tích hiện tượng cổ phiếu KSH bị thao túng giá. Trước tiên ta nhìn lại biểu đồ giá của cổ phiếu KSH thời gian cuối năm 2009:

Biểu đồ giá cổ phiếu KSH cho ta thấy một sự gia tăng bất thường giá cổ phiếu trong khoảng thời gian từ đầu tháng 9/2009 đến cuối tháng 10/2009 cổ phiếu liên tục tăng trần (từ khoảng 20.000 đồng lên tới trên 90.000 đồng) và sau đó thì giá lại liên tục rớt rất nhanh xuống lại mức 29.500 đồng vào ngày 17/12/2000. Có những dấu hiệu rõ ràng cổ phiếu này đã bị thao túng giá. Chúng ta sẽ phân tích quá trình thao túng giá cổ phiếu này của MMs-BBs:

3.2.1 Giai đoạn tích lũy

Trước thời điểm tháng 9/2009 giá của cổ phiếu KSH dao động trong khoảng xấp xỉ 20.000 đồng (www.cophieu68.com) và không có biến động giá nào đáng kể. Tuy nhiên, có một điểm rất đáng chú ý đó là khối lượng giao dịch của KSH thời điểm tháng 8/2009 đã tăng đột biến. Chúng ta nhận thấy có một shake-out được tạo ra ngày 18/08/2009 khi giá đóng cửa là 18.000 bằng đúng giá sàn. Sau shake-out này đã có 5 phiên giá đứng hoặc giảm xuống chút ít rồi giá tăng lên lại và khối lượng giao dịch đã tăng đột biến trong những phiên giá tăng này. Thống kê cho thấy, khối lượng giao dịch từ ngày 10/08/2009 đến ngày 1/9/2009 đã tăng lên rất đáng kể trung bình là khoảng 45.165 cổ phiếu/phiên so với khối lượng trung bình 1.616 cổ phiếu/phiên của 17 ngày trước đó. Có thể nhận thấy đây là giai đoạn MMs-BBs bắt đầu tích lũy cổ phiếu giá rẻ chuẩn bị cho một chiến lược thao túng giá cổ phiếu này.

Hình 5. Biểu đồ giá KSH năm 2009

Nguồn: www.cophieu68.com

3.2.2 Giai đoạn đẩy giá

Giai đoạn đẩy giá được đánh dấu vào ngày 04/9/2009 với nỗ lực của MMs-BBs để xuyên phá đường xu hướng với khối lượng giao dịch tăng rất cao (khối lượng giao dịch gấp 6,8 lần phiên liền kề trước đó). Có thể nhận thấy giai đoạn từ ngày 04/9/2009 đến 18/9/2009 MMs-BBs đã hấp thụ một lượng cổ phiếu rất lớn trên thị trường (khối lượng giao dịch trung bình là 231.000 cổ phiếu/phiên) tạo động lực rất lớn cho đà tăng của cổ phiếu. Đặc biệt trong giai đoạn này là thông tin giao dịch cổ đông nội bộ của bà Đào Thị Kiều - vợ của Phó tổng giám đốc điều hành đăng ký mua 100.000 cổ phiếu thời gian dự kiến 16/09 đến 05/10. Đây là một thông tin cho thấy rất rõ MMs-BBs đang tích lũy cổ phiếu của KSH.

Phiên giao dịch ngày 18/09/2009 là một Up-thrust đảo nghịch với khối lượng giao dịch khá lớn mở cửa ở mức thấp nhất (29.200 đ) và đóng cửa ở mức cao nhất (30.600 đ). Đây là một tín hiệu rất đáng tin cậy báo hiệu MMs-BBs đang chuyển từ giai đoạn tích lũy sang giai đoạn đẩy giá. Với việc giá tiếp tục tăng trần vào ngày hôm sau 21/09/2009 thì tín hiệu tăng giá đã được khẳng định và đó là sự mở đầu cho chuỗi tăng trần liên tục của cổ phiếu KSH. Ngày 21/09/2009 thông tin công ty đã có được giấy phép khai thác mỏ vàng sa khoáng Nà Làng đã thực sự là một lực đẩy quan trọng khiến cổ phiếu KSH tăng trần trong những phiên tiếp theo.

Tuy nhiên, những thông tin đăng ký mua cổ phiếu lần tiếp theo của bà Đào Thị Kiều và những thông tin mua cổ phiếu nội bộ dồn dập này cộng với thông tin công ty có được giấy phép

khai thác mỏ vàng đã khiến giá của KSH tăng trần những phiên tiếp theo nhưng khối lượng khớp rất ít và những lệnh đăng ký mua cổ phiếu của cổ đông nội bộ và người có liên quan đã không được thực hiện mua. Điều này thể hiện nguồn cung cổ phiếu trên thị trường đã cạn kiệt và đây là những chiêu đẩy giá của MMs-BBs.

Trong giai đoạn này giá luôn nằm trong vùng dư mua nhưng thực sự giao dịch mua thật sự của MMs-BBs không nhiều do nguồn cung cổ phiếu trên thị trường đã cạn kiệt.

3.2.3 Giai đoạn phân phối

Giai đoạn phân phối của MMs-BBs bắt đầu từ ngày 21/10/2009 với khối lượng giao dịch rất lớn gần 1.200.000 cổ phiếu. Nhưng thật sự giai đoạn phân phối được đánh dấu bằng một Up-thrust bar rất quan trọng trong phiên giao dịch ngày 23/10/2009 với giá giảm sàn 88.500 đồng so với giá mở cửa là 97.500 đồng và khối lượng giao dịch cũng rất lớn 524.000 cổ phiếu. Đây chính là “cú đâm thốc” quyết định của MMs-BBs với cổ phiếu KSH báo hiệu cho sự đảo chiều của cổ phiếu trong tương lai. Trong giai đoạn này cổ phiếu được MMs-BBs bán ra rất lớn, khối lượng giao dịch mỗi phiên luôn ở mức rất cao thể hiện việc bán ra của MMs-BBs đã rất thành công. Những NĐT bắt đầu tham gia mua vào thị trường vào thời điểm này sẽ bị lỗ rất nặng do giá đã đạt đỉnh và sau giai đoạn phân phối sẽ là giai đoạn đè giá của MMs-BBs.

3.2.4 Giai đoạn đè giá

Sau Up-thrust cổ phiếu đã có 2 phiên giảm liên tiếp, điều này đã khiến cho các NĐT khác lao vào bắt đáy và tạo điều kiện rất tốt cho MMs-BBs “xả hàng”. Trong suốt quá trình MMs-BBs “xả hàng” cứ sau một quá trình liên tục giao dịch khối lượng cao (lực cung còn đang mạnh) thì khối lượng giao dịch lại giảm xuống (No demand bar) khiến cho các NĐT khác tiếp tục lao vào với hy vọng bắt đáy và giá lại tăng lên khoảng 2-3 phiên với khối lượng cao (sức cầu mạnh) nhưng sức cầu của những NĐT tham gia thị trường lúc này đã nhanh chóng bị lượng cung ồ ạt của MMs-BBs “vùi dập” và giá lại tiếp tục rớt xuống. Tại những điểm này chúng ta thấy xuất hiện những Up-thrust bar tuy không dữ dội như Up-thrust

bar của ngày 23/10 nhưng cũng đủ để báo hiệu dấu hiệu giảm xuống của thị trường những ngày tiếp theo. Những ngày 2/11; 17/11 và 02/12 năm 2009, những ngày mà Up-thrust bar xuất hiện với khối lượng giao dịch cao và có thể nhận thấy rõ sau mỗi Up-thrust bar này thì xu hướng giảm sẽ xuất hiện.

Có thể nói MMs-BBs thực hiện thao túng giá của cổ phiếu KSH đã thực hiện quá trình phân phối và đè giá hết sức tinh vi khiến cho các NĐT khác tham gia vào thị trường với hy vọng bắt đáy đã giúp cho MMs-BBs thao túng cổ phiếu này có một giai đoạn “xả hàng” hết sức thành công. Trường hợp thao túng giá cổ phiếu KSH là một vụ thao túng giá điển hình mà MMs-BBs đã kết hợp với những nhà quản lý của công ty đưa ra những tin tức hỗ trợ cho quá trình thao túng giá một cách rất hiệu quả.

Tóm lại, các phân tích trên sẽ giúp các NĐT nghiên cứu các giao dịch trên thị trường và dự đoán những gì có thể xảy ra trong tương lai. Có nhiều hình nền và các loại thanh bar phân tích để học và hiểu và tất cả các khái niệm và một số ý tưởng cơ bản để bạn một sự hiểu biết cơ bản về chủ đề này, và sự kết hợp của nền và khối lượng có thể cung cấp một cái nhìn thực sự vào những gì đang xảy ra trên thị trường. Nhiều phân tích của bạn sẽ hữu dụng và nó sẽ không phải luôn luôn đúng, bạn phải chấp nhận rằng không có phương pháp hoàn hảo trong kinh doanh. Kinh doanh của bạn sẽ đi trên một chiều hướng mới khi bạn bắt đầu nghiên cứu các phân tích thị trường khi đầu tư vào cổ phiếu, quyền chọn, tiền tệ, các hợp đồng tương lai... hoặc thực sự bất cứ hàng hóa khác■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Tom Williams (2005), *Master the Markets*, third Edition 2005, by, Published by TradeGuider Systems.
2. Karthik Marar, *Volume Spread Analysis*.
3. Các website: www.sharescope.co.uk; www.making-bread.co.uk; www.cophieu68.com; www.hsx.vn; www.hsc.com.vn; www.vir.com.vn.